

Schriftelijke commissie-inbreng CDA met betrekking tot de raadsnota versie 28 april 2020 vervolg Polfermolen-project ②.

Geacht College en Commissieleden,

De discussie over de toekomst van de Polfermolen loopt vanaf juni 2015, dus al bijna vijf jaar lang en wel in allerlei geledingen en op diverse wijze.

De belangrijkste conclusie is dat in het kader van de begrotingsdiscipline 1,2 miljoen bezuinigd dient te worden op de Polfermolen met ingang van 1-1-2021.

In het coalitieakkoord is o.m. aangegeven dat er gestreefd moet worden naar “een goed afgewogen toekomstige (her)bestemming van het Polfermolencomplex met behoud van de noodzakelijk maatschappelijke voorzieningen”.

Welke voorzieningen dienen, rekening houdend met de gehouden raadplegingen en discussie in commissie en raad en ondernomen acties, behouden te blijven en welke zorgplicht heeft de gemeente met betrekking tot maatschappelijke voorzieningen die niet gehandhaafd hoeven/kunnen worden?

Laten we de diverse onderdelen de revue passeren en onze opvatting daarover weergeven. Voorop willen we stellen, dat onze CDA-fractie in haar verkiezingsprogram ingezet hebben op behoud van de Polfermolen, zij het met een kritische (her)beoordeling van welke maatschappelijke voorzieningen tot de verantwoordelijkheid van de lokale overheid (blijven) behoren en welke niet.

- In de die beoordeling bleek al snel dat het onderdeel fitness naar aller mening niet tot de overheidstaken behoort: belangrijk maar niet vallend onder de zorgplicht van de overheid. Ook andere commerciële activiteiten in de Polfermolen vallen vanzelfsprekend niet onder de gemeentelijke taak;
- De zalen voldoen aan een behoefte uit de gemeenschap voor samenkomsten, ontmoeting, activiteiten en lokale evenementen en behoren op diverse onderdelen zeer zeker tot gemeentelijke zorg. Het prijsgeven van de theaterzaal en bijbehorende voorzieningen zal beslist problemen oproepen. Bij een vergaande ontmanteling van het Polfermolencomplex ligt er dan ook op dit vlak een mede-verantwoordelijkheid bij de gemeente in het zoeken en vinden van oplossingen voor o.m. uitvoeringen, grotere bijeenkomsten, kulturele en sportieve activiteiten en facilitering daarvan. Dat brengt langdurig financiële verplichtingen van de gemeente mee. Deels worden er weliswaar alternatieven onderzocht voor enkele verenigingen die nu plaats vinden in de zalen van de Polfermolen (o.m. In de Kloosterkerk), maar daarmee is die zorgplicht beslist niet volledig nagekomen.
- De zwembadvoorziening is vervolgens het moeilijkste punt van discussie. Binnen de financiële ruimte die we als raad hebben vastgesteld voor zowel de sporthal- als de zwembadvoorziening blijkt (terwijl we de sporthalvoorziening als vanzelfsprekend beschouwen) een zwembadvoorziening niet of nauwelijks meer haalbaar. Een alternatief bad van 8 bij 25 meter valt -zelfs bij verrekening van mogelijke opbrengst woningbouw- financieel nog steeds te hoog uit, willen we de afgesproken bezuiniging halen; tevens blijven er grote vragen over de aantrekkelijkheid (zeker voor recreatieve zwemmers), waardoor het gebruik vermoedelijk nog meer zal teruglopen. Handhaving van het huidige zwembad blijkt dan ook vrijwel onmogelijk in relatie tot het huidige

gebruik en de prognose voor (en aantrekkelijkheid in) de toekomst en de lasten hieraan verbonden, hoe ontzettend spijtig deze conclusie ook is. Toch vinden wij een definitief besluit om ‘af te zien van het realiseren van een zwemvoorziening’ op dit moment nog niet opportuun en gewenst. Definitieve besluitvorming over de herbestemming van de Polfermolen dient naar onze mening integraal plaats te vinden en dat kan pas na de afronding van onderzoek naar toekomst-scenario’s; daarover dient nu allereerst een besluit worden genomen;

- Voordat we ingaan op de sporthalvoorziening willen wij als CDA-fractie hier een **extra scenario** ter sprake brengen welk niet genoemd wordt in de raadsnota en wellicht alsnog tot de mogelijkheden behoort. Nu de aanbesteding voor combinatie van bepaalde voorzieningen in combinatie met woningbouw is mislukt, is de volgende optie denkbaar: zwembad en fitness sluiten en slopen en de overige onderdelen van de huidige Polfermolen (te weten sporthal, zalen en commerciële verhuur van sportcafé, physio etc.) in stand houden en handhaven! Immers alleen al met het schrappen van fitness en zwembad besparen we (incl. dotatie onderhoudsfonds) al de gewenste 1,2 miljoen euro. De resterende (nog niet afgeschreven) kapitaalslasten en de nodige bouwkundige aanpassingen en renovaties kunnen daarbij opgevangen worden uit de ‘voorziening ontwikkelingen Polfermolen’ (4,8 miljoen) en/of mogelijke opbrengst van een bouwlocatie op het vrijkomend terrein bij gedeeltelijke afbraak. Deze optie, die een geheel ander perspectief biedt, is zeker de moeite waard om te onderzoeken. Wij dringen daar dan ook op aan. I
- Mocht genoemde extra optie, degelijk onderzocht en onderbouwd, niet haalbaar blijken, dan blijven er naar de mening van de CDA-fractie wat betreft de sporthalvoorziening niet 4 maar slechts 2 scenario’s voor nader onderzoek over.
- Het verbaast ons dat nu ineens scenario’s met de Bosdries en de locatie Stella Maris worden aangedragen. Dat was niet de afspraak. Steeds is, ook door het college, aangegeven dat de Polfermolenbezuinigingen tot consequentie zou hebben dat van de maatschappelijke voorzieningen in ieder geval de sporthalvoorziening in de Plenkert gehandhaafd diende te worden. Ook is steeds aangegeven dat renovatie of nieuwbouw van de Bosdries in dit kader nu niet aan de orde is en pas in een latere fase zal worden gewogen. Aan die uitspraak houden wij het college.
- Van een locatie op het huidige terrein van Stella Maris was voorheen al helemaal geen sprake; die optie nu in de discussie betrekken werkt dan ook verwarrend en onnodig tijdsverslindend. Daarbij komt dat op de lange termijn bij doorzettende krimp het maar de vraag is of de openbare school handhaafbaar zal blijken, waardoor een eventuele sporthalvoorziening aldaar helemaal geïsoleerd komt te liggen van o.m. het centrum en de grootste basisschool van Valkenburg. Wij pleiten er overigens voor om bij het vrijkomen van de locatie Stella Maris allereerst de mogelijkheid van bouw van starterswoningen te onderzoeken.

Bij de alternatieve locatie Broekhem Noord kijken wij vooral naar een combinatie met de aldaar aanwezige sportfaciliteiten en een eventuele sporthal in de directe nabijheid. De Stella Maris locatie komt weliswaar vrij, maar daarbij denken wij vooralsnog niet aan het realiseren van de sporthal. De ontwikkelmogelijkheden van deze locatie gaan wij nog in beeld brengen.

- De CDA-fractie wil dan ook terug naar de kern. Het dient hier te gaan over de Polfermolen en het mogelijk behoud van voorzieningen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen dan wel facilitering elders. Dan hebben we het dus nu niet over Berg (de Bosdries) en Broekhem (locatie Stella Maris)! Als je in deze discussie

deze zaken meeneemt vertroebel en vertraag je de besluitvorming, de uitvoering en daarmee de taakstelling van de besloten bezuiniging.

- Onze CDA-fractie is dan ook van mening dat nader onderzoek zich zou moeten richten op en beperken tot de volgende scenario's: **a.** beantwoording van de vraag of herbesteding van de huidige Polfermolen alsnog mogelijk is muv zwembad en fitness; **b.** of handhaving huidige sporthal + slopen overige onderdelen financieel verantwoord is; **c.** wat de mogelijkheden zijn van nieuwbouw van een volwaardige sporthal (geen 2/3!) in de directe nabijheid van de basisschool Valkenburg + slopen gehele Polfermolencentrum qua locatie en financieel.

Tenslotte:

- onze fractie wijst nog eens nadrukkelijk op de zorgplicht/facilitering van de gemeente voor schoolzwemmen en kwetsbare groepen. In de nota wordt dit aangegeven, maar bij de definitieve keuze later dit jaar willen we graag vernemen hoe het college dit concreet gaat invullen. Tevens graag een antwoord op onze vragen, verleden week ingediend bij de griffie, over de consequenties van reeds betaalde zwemabonnementen bij een mogelijke snelle sluiting (1 januari 2021?) en de dan bedwongen tussentijdse overgang naar een andere zwemvoorziening;

Ook voor de andere fracties geven wij hierbij de eerder door u gestelde vragen weer:

Hoeveel lespakketten voor zwemdiploma's zijn er reeds betaald en zullen nu niet afgerond kunnen worden, mocht het zwembad per 1-1-2021 sluiten. (Corona heeft ook hier alles stil gelegd, dus alles schuift door).

Welke kosten brengt dit extra met zich mee (terug betalen aan ouders)?

En tenslotte: hoe gaat de gemeente compenseren en voorkomen dat ouders/kinderen op andere plekken vanaf nul weer moeten beginnen en dus veel meer tijd en geld kwijt zijn voor de diploma's.

Op dit moment hebben 184 kinderen zwemles in de Polfermolen. Door de sluiting van het zwembad vanwege de coronacrisis, hebben kinderen een les-achterstand opgelopen. De komende maanden zal de Polfermolen inzetten op het aanbieden van extra zwemlessen zodat zoveel mogelijk kinderen hun zwemdiploma kunnen halen. Voor de kinderen die hun diploma niet meer kunnen halen zal een volledige financiële compensatie gegeven worden en zullen alternatieve mogelijkheden voor deze kinderen worden aangedragen. De financiële compensatie zal tussen de 5.000 en 14.000 euro liggen. Voor alle andere gebruikers van het zwembad zullen wij ook maatwerk afspraken gaan maken over compensatie en vervangende mogelijkheden.

- zoals met herhaling gesteld, staat de CDA-fractie open voor innovatieve en/of haalbare alternatieven welke mogelijkerwijze aangedragen worden door de gebruikers zelf (basisschool, verenigingen -ook die slechts delen van het jaar met regelmaat gebruik maken van de sporthalvoorziening-). Graag vernemen we welke acties er zijn en/of worden ondernomen en of er al reacties zijn ontvangen.

De reacties van de gebruikers van de sporthallen zullen in ons volgende voorstel weergegeven worden.

Samengevat stelt de CDA-fractie voor:

- Nu geen definitief besluit te nemen over het afzien van een zwemvoorziening (of dat nu al dan niet handhaving van de bestaande dan een nieuwe betreft), maar daarover integraal voor wat betreft alle huidige Polfermolenvoorzieningen te besluiten op het moment dat diverse nog te onderzoeken scenario's helder zijn;
- Een extra scenario toe te voegen, neerkomend op handhaving van een belangrijk deel van bestaande gebouw en functies van de huidige Polfermolen met uitzondering van zwemvoorziening en fitness;
- Te onderzoeken scenario's betreffende uitsluitend een sporthalvoorziening te beperken tot 2 scenario's, te weten handhaving van de huidige sporthal met bijkomende voorzieningen dan wel nieuwbouw in de directe omgeving van de basisschool Valkenburg.
- De toekomst van de voorgestelde alternatieve locaties nu niet betrekken in de afweging over de toekomst van de Polfermolen maar zoals afgesproken in een later stadium aan de orde te stellen;
- Open te staan voor alternatieve opties die mogelijkerwijze alsnog van gebruikerszijde worden ingebracht.

Het zwembad nu nog als mogelijkheid overeind houden is geen optie meer. Ongeacht het scenario dat je kiest zal het zwembad te duur zijn om binnen de kaders van € 600.000 te realiseren.

Het scenario waarbij de theaterzaal, vergaderzalen en de horeca gehandhaafd wordt, hebben wij in het verleden al onderzocht en om de volgende redenen niet meegenomen in de scenario's:

- De theaterzaal heeft een hele lage bezetting (11%). Twee verenigingen maken gebruik van de theaterzaal als repetitieruimte (mannenkoor Geulklank en de Kurkapel).
- De vergaderzalen hebben ook een lage bezetting (23%). De koersbalvereniging maakt gebruik van de vergaderzalen als repetitieruimte.
- De maatschappelijke functie van de zalen is daarmee heel beperkt.
- Inmiddels wordt met de Kloosterkerk en de verenigingen die nu nog in de theaterzaal repeteren, gesproken over het aanpassen en inrichten van de Kloosterkerk tot volwaardige repetitieruimte voor de verenigingen.
- Voor uitvoeringen die in de theaterzaal plaatsvinden kunnen voldoende alternatieven aangedragen worden. Bijvoorbeeld door de sporthal aan te passen met een oplegvloer en wandankleding. Of door verenigingen met een subsidie de mogelijkheid te geven in een grote zaal op te treden. Bijvoorbeeld de zaal van het Casino, de zaal bij Shimano of de zaal in het congressentrum van Chateau St. Gerlach.
- Wanneer ten opzichte van het financieel kader van € 600.000,= ruimte ontstaat, dan hoeft die ruimte niet ingevuld te worden door het toevoegen van functies wanneer op een andere en afdoende wijze invulling kan worden gegeven aan het maatschappelijk belang.

PS. Het zou de voorkeur verdienen om eerst te komen tot afgewogen sportakkoorden en een update van het accommodatiebeleid (zo integraal mogelijk), maar de tijd daarvoor is ons waarschijnlijk niet gegund vanwege de taakstellende bezuinigingen per 1-1-2021 (of in ieder geval kort daarna).

Namens de CDA-fractie,

met vriendelijke groet,

Math. M.N. Knubben

fractievoorzitter CDA Valkenburg aan de Geul